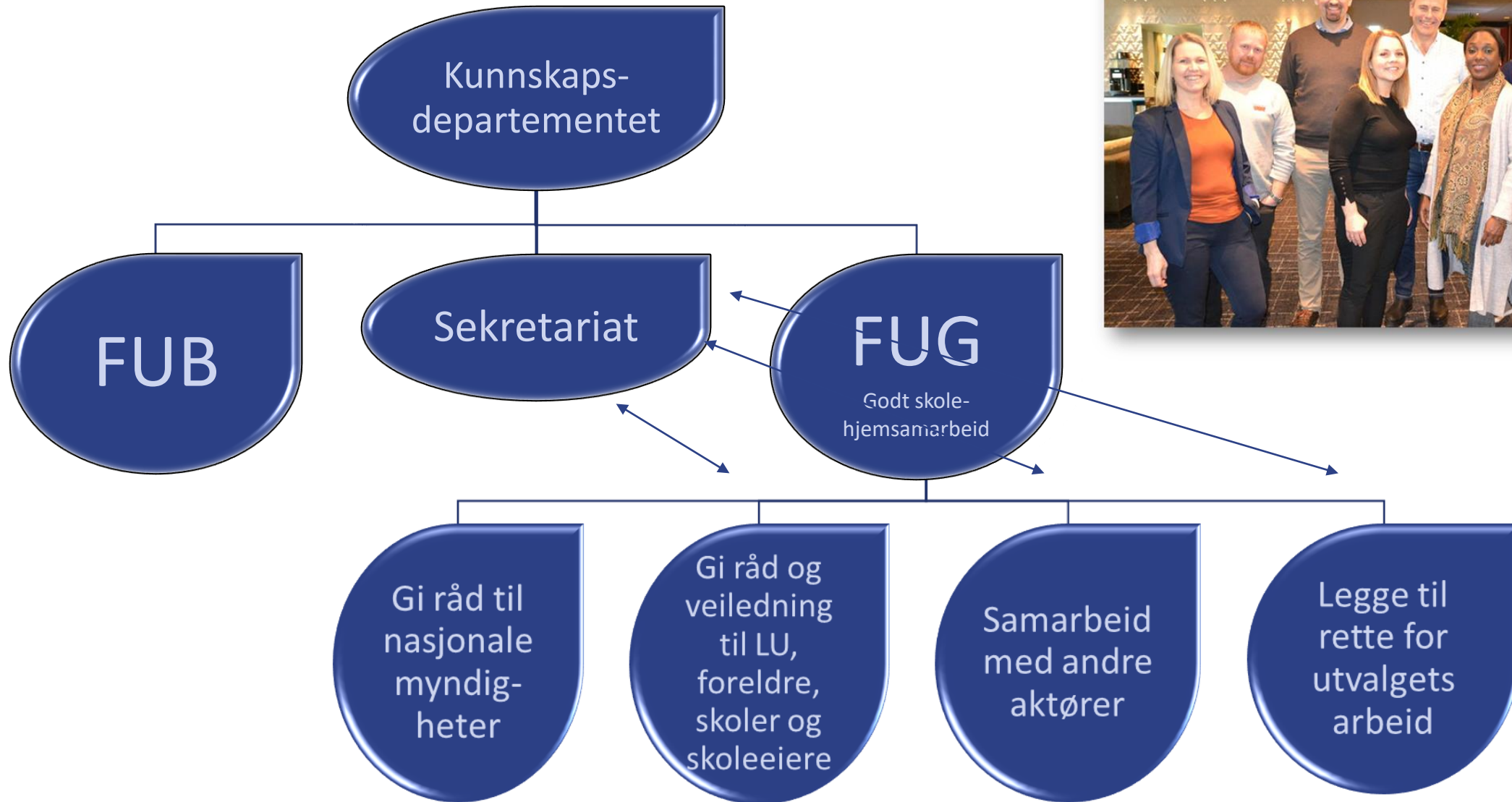

FUG

Valgt til FAU – hva nå?

Mandat, struktur og oppgaver

Hvorfor, hva, hvordan FAU?

Regelverk

Ansvar

Skolemiljø, kjernen i mandatet

Medvirkning

Mangfold og muligheter

Hva sier opplæringsloven?

§ 1-1. Formålet med opplæringa

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring. /.../

§ 11-4. Foreldreråd ved grunnskolar

På kvar grunnskole skal det vere eit foreldreråd der alle foreldre som har barn i skolen, er medlemmer. Foreldrerådet skal fremje fellesinteressene til foreldra og medverke til at elevar og foreldre tek aktivt del i arbeidet for å skape godt skolemiljø. Foreldrerådet skal arbeide for å skape godt samhald mellom heimen og skolen, leggje til rette for trivsel og positiv utvikling hjå elevane og skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet. Foreldrerådet vel eit arbeidsutval. Arbeidsutvalet vel to representantar med personlege vararepresentantar til samarbeidsutvalet. Leiaren for arbeidsutvalet skal vere den eine av representantane

Hvem har ansvar for hva?

- Det er skolen, ved rektor, som har ansvaret for skole-hjemsamarbeidet og for at FAU kommer i gang med sitt arbeid.
- FAU har ansvar for å følge opp samarbeidet slik at det holdes vedlike og videreutvikles.
- Rektor har ikke møterett i FAU, men kan inviteres med hvis det er ønskelig. Det kan være nyttig å ha faste møtepunkter med rektor for å ha god dialog mellom FAU og skolens ledelse. Det er et felles ansvar å få på plass en slik rutine.
- Skolen bør tilby FAU-representantene skolering for å bidra til et velfungerende FAU. Det er særlig viktig at nyvalgte representanter kjenner sine oppgaver og blir trygge i rollen. FAU kan ha medansvar i dette arbeidet.

Eksempler på god praksis for samarbeid med rektor:

- Rektor har formøte med FAU-leder eller styre før FAU-møtet
- Alle FAU-møter starter med informasjon fra rektor
- Rektor er tilgjengelig under FAU-møtet – i tilfelle behov for spørsmål og avklaringer.

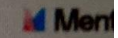
Eksempler på skolering:

- Kurspakke i regi av skole og FAU
- Kursvelder
- Temamøter
- Overlapp mellom nytt og gammelt FAU

**Valgt!
Hva nå?**

FAU – rolle og oppgaver

Join at menti.com use code 4751 2284

Hva opplever du som positivt med å være med i FAU?

24 responses

Hva skal FAU gjøre?

FAU skal

- fremme fellesinteressene til foreldrene
- medvirke til at foreldre tar aktivt del i arbeidet for å skape et godt skolemiljø
- bidra til et godt samarbeid mellom hjem og skole
- legge til rette for positiv utvikling hos elevene
- skape kontakt mellom skolen og nærmiljøet
- sikre kontakt og kommunikasjon mellom FAU, eventuelle klassekontakter og foreldre

Samarbeidspartnere

- skolens ledelse og ansatte
- skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg
- foreldrekontaktene, og bidra til at samarbeidet på gruppe/klassenivået fungerer
- foreldre ved skolen
- elevrådet

Hva bør og kan FAU gjøre?

FAU – hva bør vi gjøre?

- ha god dialog og jevnlig møter med skolens ledelse og andre utvalg
- sikre god kommunikasjon internt i FAU, og med foreldrekontaktene og resten av foreldrene ved skolen
- sikre godt samarbeid med elevrådet
- utarbeide mål for eget arbeid og finne et realistisk nivå på antall oppgaver og aktiviteter
- diskutere hva som er viktigst å prioritere
- lage et årshjul der oppgaver og aktiviteter legges inn
- sende ut referater fra FAU-møtene til eventuelle klassekontakter og foreldre, alternativt publisere referatene på skolens nettside

FAU – hva kan vi gjøre?

- kan være en ressurs i arbeidet med å komme med innspill rundt temaer i skolen
- kan på eget initiativ ta opp saker
- kan ha kontakt med lag, organisasjoner og næringsliv i nærmiljøet

Grunnmuren for trygt og godt skolemiljø

Trygt og godt skolemiljø

Opplæringsloven

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3 andre ledd

Skolen skal førebyggje brot på retten til eit trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremje helse, trivselen og læringa til elevane.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (første ledd)

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Overordnet del om sosial læring og utvikling

Alle skal lære å samarbeide, fungere sammen med andre og utvikle evne til medbestemmelse og medansvar.

Elevane og hjemmet har også et ansvar for å bidra til et godt fellesskap og miljø.

Slik den enkelte elev bidrar til fellesskapet på skolen, bidrar fellesskapet til den enkeltes trivsel, utvikling og læring.

§ 9 A-9. Informasjonsplikt og rett til å uttale seg

Skolen skal informere elevane og foreldra om rettane i dette kapitlet. Skolane skal òg informere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 og om høvet til å melde saka til statsforvaltaren etter § 9 A-6.

Dersom skolen finn ut at noko ved skolemiljøet kan skade helsa til elevane, skal elevane og foreldra snarast mogleg varslast om det.

Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldra skal haldast informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skolemiljøtiltak.

Dei har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.

Fellesskapets betydning

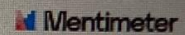
Klassen utgjør på mange måter et tilfeldig fellesskap av barn, deres foreldre og lærere.

Det er her vi legger grunnlaget for barnets trygghet og tilhørighet gjennom hele oppveksten - den oppveksten som blir med dem livet ut.

Det er her, i dette felleskapet, i klasserommet sammen med ansatte på skolen, på bygda eller i byen sammen med foreldrene, på fritidsaktiviteter etter skoletid sammen med trenere og ledere, at gruppeprosessene stadig er i endring.

Det er her vi voksne har en mulighet til å minimere utenforskap gjennom å være gode forbilder for egne barn og bry oss om hvordan venner og medelever i klassen har det – både i skolen og på fritiden.

Join at mentimeter.com use code 47512284

Hva ønsker du at deres FAU skal jobbe med?

21 responses

Hvordan få til medvirkning?

FAU bør ta en gjennomgang av egne oppgaver slik at utvalget fungerer etter målsettingen om reell foreldremedvirkning i elevenes læring, utvikling og trivsel.

Det er i tillegg viktig at skolen og FAU samarbeider om å definere FAU's rolle, ansvar og muligheter.

Dere bør bli enige om:

- hvilke saker FAU skal få/gi informasjon om.
- hvilke oppgaver skolen gjerne ser at FAU gjennomfører.
- hvilke saksområder FAU er med på å legge premisser for

Tid for tips!

Vær bevisst mangfoldet

Dialog

Medskapning

Skap trygge rammer for møtene

Det første møtet

Tips til et godt FAU

Foreldremangfoldet

Foreldremangfoldet

Synlige og usynlige karakteristika; hudfarge, etnisk bakgrunn, alder, utseende, klær, holdninger, verdier, utdanning, tro, interesse, kompetanse, kjønn, legning, funksjonsnedsettelse, personlighet

Situasjons- og erfaringsbetinget mangfold; følelser i situasjonen, reaksjonsmønstre, evne til å håndtere seg selv, tidligere erfaringer med skolen, opplevelser fra egen skoletid, helse, livssituasjon for øvrig, annen «bagasje»

Samarbeidsbarrierer; mangel på tid*, språklige vansker, dårlig økonomi, usikkerhet, følelse av å ikke være medregnet i samarbeidet, psykiske vansker, emosjonelle utfordringer

Eksempel på møteplan – skolens rådsorganer

Måned	Elevråd	FAU	SU	SMU	Arb.gr Styre	Foreldremøter
August						
September						
Oktober						
November						
Desember						
Januar						
Februar						
Mars						
April						
Mai						
Juni						

Eksempel på årshjul for FAU

Måned	Møtedatoer for FAU	Faste gjøremål	Aktuelle tema og gjøremål	Dialog inn/ut
August	20.08. kl. 18-20	Konstituering		Formøte med rektor
September			Gå til skolen-aksjon	Aksjonsinfo fra FAU
Oktober			Refleks-uke	Info fra FAU/ skole
November		Nasjonale prøver	Trivselstiltak	Info fra FAU
Desember			Avslutninger	
Januar		Elevundersøkelsen	Temakveld	Formøte med rektor, dialog med SU/SMU
Februar			Vinteraktivitet	Info fra FAU
Mars		Valg for neste skoleår	Temamøter, trinn	FAU-repr. med på temamøter
April		Forberede årsmøte	Trafikk-uke	Info fra FAU/ skole
Mai			17.mai	
Juni		Gjennomføre årsmøte	Opplæring	

Skap trygge rammer for møtene

- Lag innkalling med tydelige forventninger til forberedelser
- Skill mellom driftsoppgaver og utviklingsoppgaver
- Bruk medskapning framfor medbestemmelse.
- Bruk gjerne spørsmål framfor forslag, vurderer positivt før negativt, bevisst utelate motforestillinger
- Verdsett mangfoldet, lag heterogene arbeidsgrupper
- Gjør prioritering framfor å bruke avstemning
- Sett dere mål og synliggjør ansvar i referat

Det første møtet

– hva er viktig å tenke på?

Uansett om du er nyvalgt representant eller om du har sittet i utvalget tidligere er det viktig at det første møtet legger til rette for best mulig arbeid i FAU.

Vi anbefaler derfor at dere i utvalget ber om å få:

- presentasjon av skolen v/skolens ledelse
- informasjon fra skolens ledelse om FAUs mandat og oppgaver
- bli-kjent-aktivitet for FAU-representantene, slik at det kan skapes et godt samarbeidsklima innad i utvalget
- anledning til å få gjennomføre samtaleplakaten «FAU – hva nå?»

<https://foreldreutvalgene.no/fug/materiell/verktoykasse-for-fau/>

FAU - hva nå?

1:

FAUs oppgaver og muligheter

- A. Hva tenker du kjennetegner et velfungerende FAU?
- B. Hvordan kan dere jobbe sammen for at FAU skal bli så velfungerende som mulig?

2:

Nytt skoleår og nytt FAU!

Hvordan kan FAU bidra til at skolen blir den beste skolen for alle barna deres?

- A. Dere skal nå komme med forslag til innhold i FAU året:
- › Hvilke satsingsområder dere ønsker å fokusere spesielt på
 - › Hvilke konkrete aktiviteter, arrangementer og tiltak dere ønsker å iverksette
- B. Hva kan dere starte med allerede i morgen, og hva krever mer planlegging?
- C. Lag et årshjul for hva dere skal jobbe med, og fordel oppgaver og ansvar på alle i FAU.

Engasjement, informasjon og systematisk samarbeid

FAU skal samarbeide med skolens ledelse, samarbeidsutvalg, klassekontakter, foreldre og elevråd og dette er avgjørende for å skape en god skole og trygg hverdag for barna deres.

3:

- A. Hvordan kan FAU skape engasjement og sikre god informasjonstilt mellom klassekontaktene, foreldregruppen de representerer og FAU?
- B. Hvordan kan FAU samarbeide godt med:

- › Skoleledelsen
- › Foreldrene
- › Elevrådet

Tips til et godt FAU

- Sikre **god opplæring** om hva FAUs mandat og deres oppgaver er.
- Ha gjerne **overlapping** mellom gammelt og nytt FAU fra skolestart til høstferie.
- **Bli godt kjent** i FAU og gjør noe hyggelig sammen. Da er det lettere å samarbeide.
- Sikre **gode vedtekter og rutinebeskrivelser**. Vurder om det også er behov for rolleavklaringer. Etterlev det dere blir enige om.
- **Lag møteplan** for FAU. Se gjerne møteplanen i sammenheng med møter i skolens øvrige rådsorganer.
- **Lag årshjul** for FAU. Beskriv hvilke oppgaver som skal utføres, hvem som har ansvar og tidspunkt for gjennomføring.
- Del FAU opp i **ulike komiteer** med hvert sitt ansvarsområde. Da får dere gjennomført mer.
- Ha faste treffpunkter og **godt samarbeid med skoleledelsen**.
- Ha **faste møter med elevrådet** og samarbeid for å få en god skolehverdag.
- Ha **tett dialog med foreldregruppen** og gjennomfør flere av tiltakene de foreslår. Dere representerer alle foreldrene, og ikke bare FAU.
- Inviter eksterne fagpersoner til **temamøter** for FAU, foreldrene, elevrådet, elevene og/eller ansatte.
- Ta ansvar og initiativ til å **gjøre en forskjell** på skolen!
- **Vær synlige!** Vis skolen og foreldrene hva dere jobber med, og hva dere oppnår.

Alle - alltid!

Ha elevene i fokus!

Hold gratisprinsippet høyt!

Tenk samarbeid og
inkludering i alt dere gjør!

FUGs ressurser

Hjemmeside:

<https://foreldreutvalgene.no/fug/>

Råd og utvalg i skolen:

<https://foreldreutvalgene.no/fug/category/rad-og-utvalg-i-skolen/>

Filmer og foredrag:

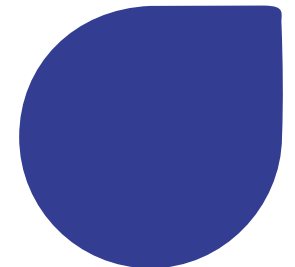
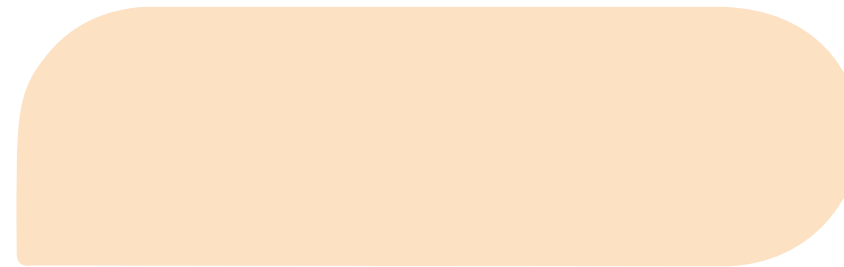
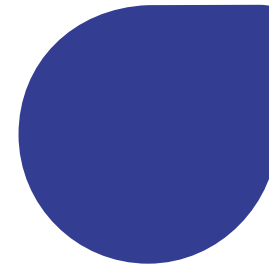
<https://foreldreutvalgene.no/fug/materiell/filmer-og-foredrag/>

Verktøykasse for FAU:

<https://foreldreutvalgene.no/fug/materiell/verktoykasse-for-fau/>

Samtaleduker til bruk i foreldremøter:

<https://foreldreutvalgene.no/fug/materiell/samtaleduker-fa-foreldrene-til-a-snakke-sammen/>

Takk for meg!

Foreldreutvalget
for grunnopplæringen

- Postboks 29, 3833 Bø i Telemark

- Besøk: Lundevegen 3, Bø

- +47 477 99 200

- Foreldreutvalgene.no